

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ ТА УПРАВЛІННЯ
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ПІДПРИЄМСТВ

«ПОГОДЖЕНО»

В.о. директора навчально-наукового
інституту економіки та управління

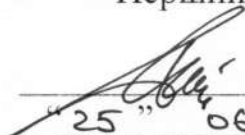

" 21 " 06 2019 р.

Декан факультету менеджменту

" 19 " 06 2019 р.

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Перший проректор

" 25 " 06 2019 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

АНТИМОНОПОЛЬНА ПОЛІТИКА ТА МЕХАНІЗМ ЇЇ РЕАЛІЗАЦІЇ

для здобувачів третього освітньо-наукового рівня 3-го року

очної (денної) форми навчання

на 2019-2020 навчальний рік

Освітній ступінь – **Доктор філософії**

Галузь знань **05 «Соціальні та поведінкові науки»**

Спеціальність **051 «Економіка»**

Миколаїв
2019

Робоча програма розроблена на основі освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії, розробленою проектною групою факультету менеджменту Миколаївського національного аграрного університету.

Розробник програми: канд. екон. наук Горобченко О.А., Миколаївський національний аграрний університет.

Програма розглянута на засіданні кафедри економіки підприємств МНАУ протокол № 11 від 04.06.2019 року.

Завідуюча кафедрою
д-р екон. наук, професор

О.І. Котикова

Схвалено науково-методичною комісією факультету менеджменту МНАУ протокол № 10 від 06 червня 2019 року.

Голова науково-методичної комісії
канд. екон. наук

Г.В. Коваленко

АНОТАЦІЯ ДО ДИСЦИПЛІНИ

Функціонування ринкових відносин, основу яких становить багатоукладна економіка, передбачає створення рівних можливостей для суб'єктів господарської діяльності, а також їх конкуренцію, під якою розуміють змагання підприємців, коли їхні самостійні дії обмежують можливості кожного з них впливати на загальні умови реалізації товарів на ринку і стимулюють виробництво товарів, яких потребує споживач. Антимонопольна діяльність — один із найважливіших видів регулювання підприємницької діяльності. Вона є базовим складником процесу соціально-економічних реформ, що відбуваються в постсоціалістичних країнах.

Саме демонополізація разом з роздержавленням і приватизацією становлять ядро реформи, оскільки функціонування ринкових відносин передбачає, по-перше, створення за допомогою правових механізмів рівних можливостей для суб'єктів підприємницької діяльності, по-друге — наявність конкуренції між ними. Підтримування конкуренції тісно пов'язано з інститутом антимонопольної діяльності, оскільки саме обмеження дій підприємців спрямоване на створення конкурентного середовища у сфері підприємництва. Разом з тим, у процесі розвитку підприємств і концентрації капіталу, як правило, виникає класична монополія, що з часом для усунення конкурентів і підриває конкуренцію, створюючи загрозу існуванню самого ринку. Враховуючи негативні наслідки монополізму для розвитку економіки, країни з ринковими відносинами застосовують правові засоби обмеження цього явища. Зазначену функцію взяла на себе держава, що є єдиним суб'єктом у системі ринкових відносин, яка може реалізувати антимонопольні функції. Програму вивчення дисципліни “Антимонопольна політика і механізм її реалізації” побудовано на законодавстві України з економічної конкуренції, боротьби з монополізмом та недобросовісною конкуренцією як протиправний засіб досягнення неправомірних переваг у добросовісній конкуренції.

SUMMARY

The functioning of market relations, which is based on a multifaceted economy, involves the creation of equal opportunities for economic entities, as well as their competition, which is understood as the competition of entrepreneurs, when their independent actions limit the ability of each of them to influence the general conditions of the sale of goods in the market and stimulate the production of goods that the consumer needs. Antitrust activity - one of the most important types of business regulation. It is a basic component of the process of socio-economic reforms taking place in post-socialist countries.

It is demonopolization, along with denationalization and privatization, that form the core of reform, since the functioning of market relations implies, firstly, the creation of equal opportunities for business entities through legal mechanisms, and, secondly, the existence of competition between them. The maintenance of competition is closely linked to the institute of antimonopoly activity, since it is the restriction of entrepreneurs' actions aimed at creating a competitive environment in the field of entrepreneurship. At the same time, in the process of development of enterprises and concentration of the capital, as a rule, there is a classical monopoly, which over time to eliminate competitors and undermine competition, creating a threat to the existence of the market itself. Taking into account the negative effects of monopoly on economic development, countries with market relations apply legal means of limiting this phenomenon. This function was assumed by the state, which is the only entity in the market relations system, which can implement antimonopoly functions. The program of studying the discipline "Antimonopoly policy and its implementation mechanisms" is based on the legislation of Ukraine on economic competition, the struggle against monopoly and unfair competition as an unlawful means of achieving unwarranted advantages in fair competition.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

АНТИМОНОПОЛЬНА ПОЛІТИКА І МЕХАНІЗМ ЇЇ РЕАЛІЗАЦІЇ

Галузь знань «Соціальні та поведінкові роботи»

Спеціальність 051 «Економіка»

Науковий ступінь доктор філософії

Вибіркова дисципліна

Семестр III

Кількість кредитів ECTS 4,0

Кількість модулів 2

Кількість змістовних модулів 1

Загальна кількість годин 120

Види навчальної діяльності та види навчальних занять, обсяг годин та кредитів:

Лекції 14/0,5

Практичні (лабораторні, семінарські) заняття 14/0,5

Самостійна робота – 64/2,1

Форма підсумкова контрольного заходу – **залік**

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою набуття поглиблених знань з теорії та практики реалізації антимонопольної політики в Україні та світі, оволодіння методикою визначення монопольного становища підприємців на ринку для розуміння доцільності прийняття рішень щодо захисту конкуренції в сучасних умовах економічного розвитку..

Предмет: організаційно-правові та процесуальні засади конкурентної політики у міжнародній та українській практиці.
Завданнями вивчення дисципліни є:

- розуміння сутності конкурентної (антимонопольної) політики, цілей, мотивів і передумов її виникнення, правового та економічного середовища розвитку;
- вивчення системи повноважень державних органів щодо формування та реалізації конкурентної політики;
- проведення економічного аналізу товарних ринків, формування висновків щодо домінуючого (монопольного) положення підприємств на ринку;

- усвідомлення економічної природи злиттів і поглинань, вивчення нормативної бази та основних етапів контролю за економічною концентрацією;

- розуміння механізму функціонування природних монополій та принципів їх державного регулювання.

У результаті вивчення навчальної дисципліни аспіранти набувають таких **компетентностей**:

Загальні компетентності:

Дослідницькі:

– здатність до формування системного наукового світогляду, загального культурного кругозору розвитку людського буття, суспільства і природи, духовної культури;

– здатність розглядати суспільні явища в розвитку і конкретних історичних умовах;

– уміти критично оцінювати і прогнозувати соціальні, економічні, політичні, екологічні, культурні та інші події та явища;

– вміти застосовувати критичне мислення до аналізу результатів власного наукового дослідження, його наукової новизни, теоретичного і практичного значення;

– вміти формулювати загальну методологічну базу власного наукового дослідження;

– вміти використовувати результати наукових досліджень інших галузей науки для досягнення цілей власного наукового дослідження;

– уміти ефективно використовувати сучасну методологію наукового пізнання та новітні методи наукових досліджень;

– уміти професійно презентувати результати своїх досліджень на міжнародних наукових конференціях, семінарах для вітчизняного та світового співтовариства.

Етичні:

– знати норми наукової етики щодо здійснення наукової діяльності та проведення власного наукового дослідження;

– знати провідних вітчизняних та зарубіжних вчених, наукові школи та фундаментальні праці у галузі дослідження;

– знати та дотримуватися загальноприйнятих норм поведінки та моралі в міжособистісних відносинах;

– вміти вести діалог з науковою спільнотою та громадськістю, уміння слухати та сприймати думки інших.

Фахові компетентності

Методологічні:

- знати теоретичні основи конкурентної політики держави, причини виникнення монополій та шляхи нейтралізації їх негативних наслідків; – знати досвід захисту конкуренції та обмеження зловживань монополістів в окремих країнах, розуміти основні риси становлення і реалізації міжнародного конкурентного права в умовах глобалізації світової економіки;

- формулювати та вирішувати науково-дослідні завдання теоретичного та практичного характеру в сфері конкурентної політики держави;

- розробляти методологію дослідження ринкових структур для аналізу виваженої конкурентної (антимонопольної) політики;

- знати теоретичні питання та практичні проблеми виявлення і припинення антиконкурентних узгоджених дій, зловживань монопольним становищем, антиконкурентних дій органів влади;

- знати світовий досвід та вітчизняну практику державного регулювання природних монополій.

Методичні:

- володіти методами кількісного та якісного аналізу ринкових структур, галузевого ринку;

- вміти здійснювати аналіз ринку та галузі з використанням маркетингових та інституційних методів;

- застосовувати та вдосконалювати алгоритм аналізу ринку за Методикою визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання Антимонопольного комітету України (2002 р.);

- знати нормативну базу та основні етапи процедури контролю за економічною концентрацією суб'єктів господарювання, вміти виявляти та розрізняти загальні характеристики та тенденції припинення порушень конкурентного законодавства;

- кваліфікувати основні види порушень конкурентного законодавства.

Аналітичні:

- бути здатним прослідкувати еволюцію законодавчих вимог щодо регулювання конкуренції в Україні та систему повноважень державних органів, які б здійснюють безпосередній вплив на створення конкурентного середовища, на формування та реалізацію конкурентної політики;

- здійснювати аналіз стану товарних ринків та визначати монопольне становище підприємців на цих ринках;

– розуміти та бути здатним здійснювати аналіз передумов світових тенденцій злиттів і поглинань та практики контролю за цими процесами в Україні;

– знати та вміти визначити законодавчі засади та передумови політики захисту від недобросовісної конкуренції;

– визначати потенційні санкції за антиконкурентні узгоджені дії, зловживання монопольним становищем, антиконкурентні дії органів влади, недобросовісну конкуренцію;

– визначати основні етапи процедури контролю за економічною концентрацією суб'єктів господарювання;

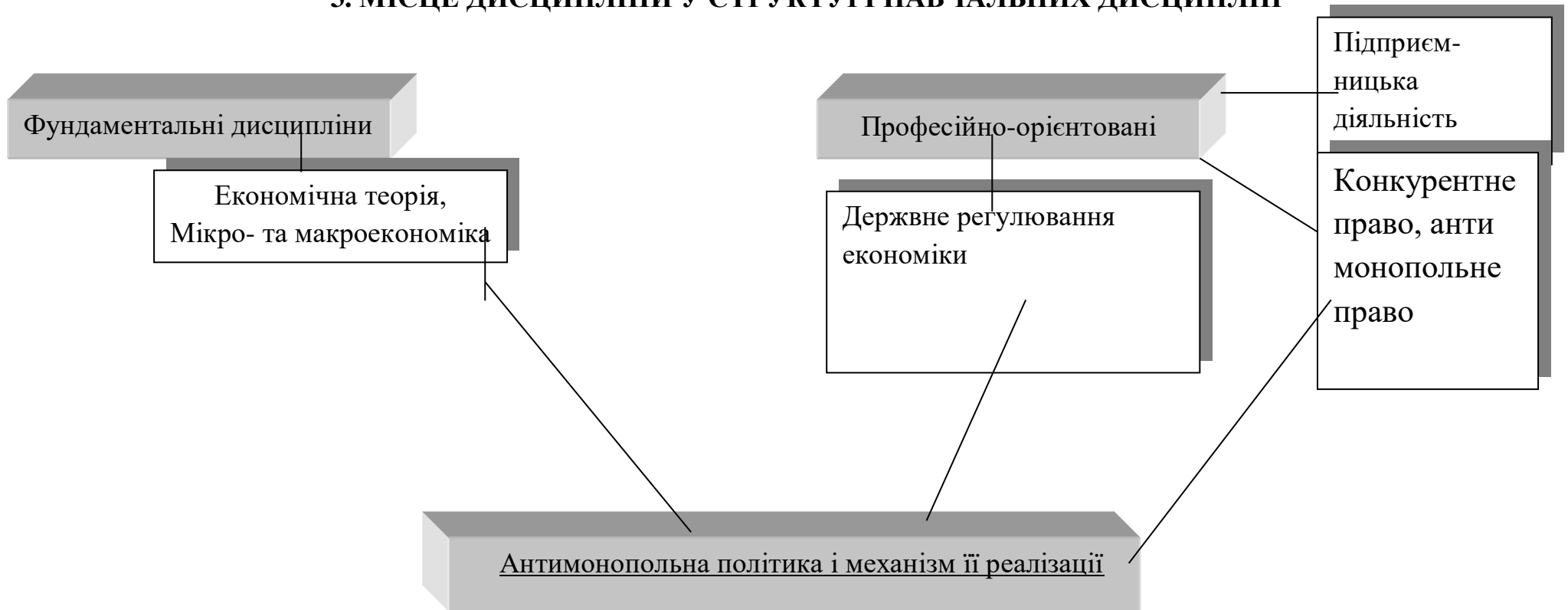
– вміти виокремлювати систему державного регулювання цін монополістів, розуміти проблеми розмежування повноважень державних органів при регулюванні цін.

Курс забезпечує набуття загальних та спеціальних компетентностей, які здобувач вищої освіти буде здатен продемонструвати після опанування програми дисципліни (програмовані результати):

Загальні компетентності	Спеціальні компетентності	Програмовані результати навчання
<p>Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел</p> <p>Здатність працювати автономно та відповідати за навчання інших</p> <p>Здатність спілкуватися у професійному середовищі та з представниками інших професійних груп у національному та міжнародному контексті.</p>	<p>Здатність формувати науковий світогляд у сфері економіки.</p> <p>Здатність обирати методи, необхідні для досягнення поставленої мети дослідження</p> <p>Здатність до виконання наукових досліджень у сфері економіки на відповідному фаховому рівні, досягнення наукових результатів, що створюють нові знання, для</p>	<p>Здійснювати повний та різносторонній пошук інформації, її систематизацію та аналіз.</p> <p>Демонструвати навички самостійного виконання наукового дослідження, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, оцінювати результати автономної роботи і нести відповідальність за особистий професійний розвиток та навчання інших.</p> <p>Демонструвати навички наукової комунікації, міжнародного співробітництва, представляти широкій науковій спільноті й громадськості наукові результати у сфері економіки державною й іноземними мовами в усній і письмовій формі.</p> <p>Формувати системний науковий світогляд, володіти сучасними теоріями і концепціями у сфері економіки.</p> <p>Обирати методи для проведення досліджень у сфері економіки, що</p>

	розв'язання актуальних проблем	забезпечують досягнення поставленої мети Виконувати оригінальні наукові дослідження у сфері економіки на відповідному фаховому рівні, досягати наукових результатів, що створюють нові знання, для розв'язання актуальних проблем.
--	--------------------------------	---

3. МІСЦЕ ДИСЦИПЛІНИ У СТРУКТУРІ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

4. СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА СХЕМА ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Модулі курсу	Найменування змістових модулів	Назва теми	Розподіл навчального часу				
			К	З	Р	С	Р
Антимонопольна політика і механізми її реалізації	Конкурентна та антимонопольна політика в Україні	1. Конкурентна та антимонопольна політика держави		2		9	1
		2. Джерела антимонопольного законодавства України		2	0	1	4
		3. Суб'єкти та об'єкти антимонопольної діяльності держави.		2		9	3
		4. Зловживання антимонопольним становищем на ринку		2		9	3
		5. Недопущення недобросовісної конкуренції в підприємницькій діяльності		2		9	3
	Антимонопольна діяльність	6. Правові основи боротьби з монополізмом і недобросовісною конкуренцією		2		9	1
		7. Антимонопольний комітет України, його правовий статус		4		9	5
Всього за модуль			4	14	4	6	9

5. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

5.1. Загальний розподіл годин і кредитів

У відповідності до навчального спеціальності 051 «Економіка» курс дисципліни «Антимонопольна політика і механізми її реалізації» вивчається аспірантами на другому курсі у 3-му семестрі. Курс складається із 120 годин/ 4,0 кред. Аудиторних занять (два змістових модулі), в тому числі теоретичний курс (лекції) 14 годин/0,5 кред., практичних занять – 14 годин/0,5 кред. Самостійна робота - 64 годин/2,1 кред.

5.2. СКЛАД, ОБСЯГ І ТЕРМІН ВИКОНАННЯ ЗМІСТОВИХ МОДУЛІВ

Найменування змістових модулів	Назва теми	Розподіл навчального часу						
		К	З	П	Р	С	Термін виконання, тиждень	Термін контрольного заходу, тиждень
Конкурентна та антимоно-польна політика в Україні	1. Конкурентна та антимоно-польна політика держави	2		2		9	1 тиждень	
	2. Джерела антимоно-польного законодавства України	2		2	0	1	2 тиждень	
	3. Суб'єкти та об'єкти антимоно-польної діяльності держави.	2		2		9	3 тиждень	
	4. Зловживання антимоно-польним становищем на ринку	2		2		9	4 тиждень	
	5. Недопущення недобросовісної конкуренції в підприємницькій діяльності	2		2		9	5 тиждень	5 тиждень
Антимоно-польна діяльність	6. Правові основи боротьби з монополізмом і недобросовісною конкуренцією	2				9	6 тиждень	
	7. Антимоно-польний комітет України, його правовий статус	4		4		9	7 тиждень	7 тиждень
Всього за модуль		4	1	4	1	6		

5.3. ПЕРЕЛІК ТА КОРОТКИЙ ЗМІСТ ЛЕКЦІЙ

Змістовий модуль 1. Конкурентна та антимоно-польна політика в Україні

Тема 1. Конкурентна та антимоно-польна політика держави. Сутність конкурентної та антимоно-польної політики в широкому та вузькому розумінні. Складові конкурентної політики. Принципи конкурентної політики. Конкурентна стратегія та тактика. Досвід регулювання діяльності монополій і стимулювання економічної конкуренції. Структуралістська та поведінкова концепції конкурентної політики. «Правило розумності» у поведінковій концепції. Американська та європейська системи конкурентної політики у світі. Історія антимоно-польного (антитрестовського) законодавства. Антитрестовське законодавство

США: закон Шермана, Клейтона та закон про Федеральну торгову комісію. Антимонопольна політика в Західній Європі. Теоретична і законодавча база антимонопольної політики в Європі. Загальноєвропейські заходи конкурентної політики, основні заборони в європейському законодавстві. Перехресний контроль у реалізації конкурентної політики ЄС. Нові підходи до конкурентної політики. Приклади жорстких антимонопольних дій. Конкурентна політика в Україні. Місце України у рейтингу Глобальної конкурентоспроможності. Становлення правових засад конкурентної політики в Україні. Основні закони в сфері конкурентної політики. Основні принципи конкурентної політики України. Принцип заборони. Принцип контролю. Закон України «Про внесення змін до деяких законів України з питань захисту економічної конкуренції». «Індекс впровадження конкурентної політики» (competition policy implementation).

Тема 2. Джерела антимонопольного законодавства України

Загальна характеристика антимонопольного законодавства. Співвідношення законодавства про обмеження монополізму і законодавства про недопущення недобросовісної конкуренції. Державна, галузеві та регіональні програми демонополізації економіки і розвитку конкуренції. Основні напрями. Міжнародно-правове регулювання недопущення недобросовісної конкуренції в СНД (Співдружність незалежних держав). Вимоги у країнах ЄЕС (Європейське економічне співтовариство) щодо боротьби з монополізмом і недопущенням недобросовісної конкуренції. Література [1–4; 7–10]

Тема 3. Суб'єкти та об'єкти антимонопольної діяльності держави.

Суб'єкти демонополізації, антимонопольного регулювання та застосування антимонопольного законодавства. Правові, економічні та організаційні засади державного регулювання діяльності суб'єктів природних монополій в Україні. Суб'єкти господарювання (підприємці). Юридичні та фізичні особи як суб'єкти антимонопольного регулювання. Об'єкти антимонопольної політики.

Література [8–11]

Тема 4. Зловживання антимонопольним становищем на ринку

Визначення монопольного становища. Антиконтурентні узгоджені дії. Дискримінація суб'єктів господарювання органами державної влади, органами місцевого самоврядування та органами адміністративно-господарського управління і контролю.

Література [1; 8]

Тема 5. Недопущення недобросовісної конкуренції в підприємницькій діяльності

Конкурентні дії, що суперечать законам, правилам і звичаям у підприємницькій діяльності. Неправомірне використання ділової репутації підприємця. Досягнення неправомірних переваг шляхом створення перешкод підприємцю у процесі здійснення підприємницької діяльності. Неправомірне збирання, розголошення та використання комерційної таємниці.

Література [3;10;]

Змістовий модуль 2. Антимонопольна діяльність.

Тема 6. Правові основи боротьби з монополізмом і недобросовісною конкуренцією

Державний контроль за дотриманням антимонопольного законодавства. Державні органи до повноважень яких віднесено боротьбу з монополізмом та недобросовісною конкуренцією. Контроль за дотриманням антимонопольних вимог у процесі перетворення державної власності.

Література [2; 8; 11]

Тема 7. Антимонопольний комітет України, його правовий статус

Підконтрольність і підзвітність Антимонопольного комітету України. Завдання Антимонопольного комітету України. Основні принципи діяльності Антимонопольного комітету України. Система і структура органів Антимонопольного комітету України. Компетенція Антимонопольного комітету України. Гарантії здійснення повноважень Антимонопольного комітету України. Відносини Антимонопольного комітету України з органами державної влади, органами місцевого самоврядування, органами адміністративно-господарського управління та контролю. Обов'язковість виконання вимог державних уповноважених і голів територіальних відділень Антимонопольного комітету України.

Література [2; 8]

5.4. ПЕРЕЛІК ТА ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Змістовий модуль 1. Конкурентна та антимонопольна політика в Україні

Тема 1 Суть, види та функції економічної конкуренції. Антиконтурентна діяльність підприємств і конкурентна політика.

Питання для обговорення

Суть категорії „конкуренція”, „економічні конкуренція”, „конкурентноздатність”. Передумови та рушійні сили економічної конкуренції. Конкуренція як ключова умова ринкових відносин. Види економічної конкуренції. Цінова та нецінова конкуренція. Добросовісна та недобросовісна конкуренція. Функції конкуренції: контрольна, стимулювання, розподільча. Види анти конкурентної діяльності підприємств. Угоди між підприємствами та інша картельна практика. Горизонтальні та вертикальні угоди. Зловживання домінуючим становищем на ринку. Корпоративні злиття та поглинання. Державна допомога підприємствам. Сутність конкурентної політики та її взаємозв'язок з іншими напрямками економічної політики.

Тема 2. Види та склад правопорушень законодавства про захист економічної конкуренції

Завдання: 1. Ознайомитися з Законом України “Про захист економічної конкуренції” та зі змінами до нього. Вивчити сутність поняття конкурентні дії, що суперечать законам, правилам і звичаям у підприємницькій діяльності, накресліть блок-схему з позначенням видів та їх сутності.

2. Наведіть не менш 3-х прикладів з практики розслідувань АМКУ: - про неправомірне використання ділової репутації підприємця: неправомірне використання чужих позначень, рекламних матеріалів, упаковок;

- неправомірне використання товару іншого виробника;
- копіювання зовнішнього вигляду виробу;
- порівняльна реклама;
- досягнення неправомірних переваг шляхом створення перешкод підприємцю у процесі здійснення підприємницької діяльності;
- дискредитація підприємця;
- купівля-продаж товарів, виконання робіт, надання послуг із примусовим асортиментом;

- схилення підприємця до бойкоту;
- схилення постачальника до дискримінації покупця (замовника);
- схилення підприємця до розірвання договору з конкурентом;
- підкуп працівника постачальника;
- підкуп працівника покупця (замовника);
- досягнення неправомірних переваг у конкуренції;
- неправомірне збирання, розголошення та використання комерційної таємниці;
- схилення до розголошення комерційної таємниці; - неправомірне використання комерційної таємниці.

3. Огляд основної та додаткової літератури по темі.

Тема 3. Відповідальність за порушення антимонопольного законодавства.

1. Особливості відповідальності за порушення антимонопольного законодавства.

2. Види відповідальності.

3. Кримінальна відповідальність.

4. Цивільно-правова відповідальність.

5. Адміністративна відповідальність посадових осіб і громадян, які займаються підприємницькою діяльністю.

6. Адміністративно-правові санкції.

7. Відповідальність Антимонопольного комітету та його посадових осіб за видання актів та інших рішень, які порушують права підприємців.

8. Відповідальність органів та їх посадових осіб які регулюють діяльність природних монополій.

Література [1; 8]

Тема 4. Недопущення недобросовісної конкуренції в підприємницькій діяльності

Завдання 1. Ознайомитися з Законом України “Про захист від недобросовісної конкуренції” 1996 року зі змінами до нього. Вивчити сутність поняття антиконкурентних узгоджених дій суб’єктів господарювання. В чому полягає заборона вчинення антиконкурентних узгоджених дій?

2. Наведіть не менш 3-х прикладів з практики розслідувань АМКУ щодо антиконкурентних узгоджених дій суб’єктів господарювання, зловживання монополюним (домінуючим) становищем на ринку:

- узгоджені дії малих або середніх підприємців;
- узгоджені дії стосовно постачання та використання товарів;
- узгоджені дії стосовно прав інтелектуальної власності;
- випадки дозволених узгоджених дій;
- зловживання монополієм (домінуючим) становищем на

ринку. 3. Розкрийте поняття монополічного (домінуючого) становища суб'єкта господарювання, визначте передумови виникнення монополічного становища. Що є офіційно визнаним монополічним становищем? Схематично надайте види дій, класифіковані законодавством як зловживання монополієм становищем.

4. Розкрийте сутність та наведіть не менш 3-х прикладів з практики АКМУ:

- антиконкурентних дій органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю;

- обмежувальної та дискримінаційної діяльності суб'єктів господарювання, об'єднань;

- неправомірного використання суб'єктом господарювання ринкового становища.

5. Використовуючи статистичні дані Державної служби статистики України проаналізувати та оцінити сучасний стану конкуренції на ринках України.

6. Огляд основної та додаткової літератури по темі.

Змістовий модуль 2. Антимоніпольна діяльність.

Тема 5. Законодавче забезпечення обмеження монополізму та захисту суб'єктів господарювання від недобросовісної конкуренції

Завдання 1. Дайте загальну характеристику Закону України "Про захист економічної конкуренції", його структуру та зміст.

2. Розкрийте загальну характеристику Закону України "Про захист від недобросовісної конкуренції", його структуру.

3. Наведіть співвідношення законодавства про захист економічної конкуренції з законодавством про недопущення недобросовісної конкуренції.

4. Перерахуйте державні органи, до повноважень яких віднесена боротьба з монополізмом і недобросовісною конкуренцією.

5. Контроль за дотриманням антимоніпольних вимог під час

прийняття рішень органами влади і управління.

6. Визначте особливості здійснення боротьби з недобросовісною конкуренцією на митному кордоні України.

7. Дайте загальну характеристику Закону України “Про природні монополії”, його структура та зміст. Поняття природних монополій. 8. Перерахуйте суб’єктів природних монополій. Визначте правові, економічні та організаційні засади діяльності суб’єктів природних монополій в Україні.

9. Перерахуйте органи, які регулюють діяльність суб’єктів природних монополій. Сфери діяльності суб’єктів природних монополій.

10. Визначте предмет, принципи регулювання діяльності суб’єктів природних монополій. Обов’язки суб’єктів природних монополій. 11. Огляд основної та додаткової літератури по темі.

Тема 6-7. Повноваження Антимонопольного комітету України та його посадових осіб

1. Голова Антимонопольного комітету України та державні уповноважені (вимоги щодо призначення на посаду).

2. Права та обов’язки державного уповноваженого, голови тери- торіального відділення Антимонопольного комітету України.

3. Дисциплінарна відповідальність і звільнення з посади державного уповноваженого Антимонопольного комітету України.

4. Територіальні відділення Антимонопольного комітету України.

5. Адміністративні колегії Антимонопольного комітету України.

6. Порядок і підстави погодження з органами Антимонопольного комітету України рішень органів державної влади, органів адміністра- тивно-господарського управління та контролю, органів місцевого самоврядування щодо демонополізації економіки, розвитку конкуренції та антимонопольного регулювання.

Література [2; 8; 17]

Всього – 14 год

6. ФОРМА КОНТРОЛЮ ТА ПЕРЕВІРКИ ЗАВДАНЬ, ЯКІ ВИНЕСЕНІ НА САМОСТІЙНЕ ОBOB'ЯЗКОВЕ ОПРАЦЮВАННЯ

Самостійна робота аспірантів має на меті формування пізнавальної їх активності, засвоєння ними основних умінь та навичок роботи з навчальними матеріалами, поглиблення та розширення вже набутих знань, підвищення рівня організованості тощо. У процесі самостійної роботи аспіранти мають оволодіти вміннями та навичками:

- організації самостійної навчальної діяльності;
- самостійної роботи в бібліотеці з каталогами;
- – праці з навчальною, навчально-методичною, науковою, науково–популярною літературою;
- конспектування літературних джерел;
- – роботи з довідковою літературою;
- – опрацювання статистичної інформації;
- – написання рефератів, підготовку фіксованих виступів, доповідей,– презентацій з проблем курсу.

Кожен аспірант повинен уміти раціонально організувати свою навчальну самостійну діяльність. Важливим є вміння скласти план своєї роботи, чітко визначити її послідовність. Необхідно, щоб план самостійного навчання був реальним і його виконання приводило до плідних наслідків у навчальному процесі.

Для успішної самостійної роботи значну частину часу аспірант виділяє для роботи в бібліотеці. Треба розуміти сутність складання алфавітного й тематичного каталогів, вміти швидко знаходити в них необхідну літературу, знати особливості бібліографічного шифрування.

Для плідної роботи з літературними джерелами аспірантові корисно скласти свою власну бібліографію, заповнюючи бібліографічні картки на необхідні для нього книги, брошури або статті. Для роботи у провідних бібліотеках аспіранту треба знати їх структуру, спеціалізацію окремих підрозділів, вміти користуватися різноманітними каталогами, правильно заповнювати бланки вимоги на літературу тощо. Відібрана для самостійного опрацювання література може бути різною як за обсягом наукових даних, так і за характером їхнього викладу. Потрібно відібрати необхідний для опрацювання матеріал (розділи, підрозділи тощо), а також розсортувати його за важливістю (що для детального вивчення, а

що для ознайомчого читання).

Процес читання має відбуватися повільно, вдумливо, до незрозумілих питань слід обов'язково повертатися, наводити додаткові довідки, щоб зрозуміти сутність думки автора.

Знання незнайомих термінів слід одразу ж з'ясувати за тлумачними словниками, енциклопедіями або спеціалізованими довідниками. У процесі роботи з літературою корисно робити виписки найважливіших думок, формулювань, окремих висловів на аркушах паперу із зазначенням автора, джерела, сторінок і абзаців. Для кращого засвоєння матеріалу, розвитку творчого мислення основний зміст прочитаного доцільно формулювати у вигляді тез. Конспект є стислим викладом основної сутності опрацьованого літературного матеріалу. Конспект має бути стислим, змістовним і записаним своїми словами і формулюваннями. Класичні визначення, оригінальні думки, вислови слід записувати до конспекту повністю з посиланням на автора, джерело і сторінку. У процесі конспектування важливо витримувати логічний зв'язок між окремими складовими тексту. У тексті конспекту корисно підкреслювати найважливіші теоретичні положення, визначення, висновки і робити помітки на полях. Систематичне конспектування опрацьованого матеріалу дисциплінує розум, відпрацьовує вміння формулювати свої думки в короткій змістовній формі, сприяє кращому засвоєнню навчального матеріалу.

Для цілісного уявлення про навчальну дисципліну аспірантові необхідно користуватися довідковою літературою: енциклопедіями, енциклопедичними словниками, галузевими довідниками тощо.

Майбутній фахівець повинен достатньо вправно користуватися персональним комп'ютером. Робота з матеріалами "Інтернету" надає можливість отримувати найновішу інформацію з різних сфер життя нашої держави.

Самостійна робота аспірантів з курсу передбачає написання рефератів, підготовку фіксованих виступів, доповідей, презентацій. Для цього необхідно скласти план реферату чи виступу, вивчити потрібні літературні джерела, зробити виписки. За своїм змістом реферат і виступ повинні відповідати обраній темі. Виклад матеріалу має бути логічним, послідовним. Обсяг реферату, як правило, у межах 10-12 сторінок формату А4. Писати текст слід на одному боці аркуша, розбірливо, без помилок. У разі потреби слід робити посторінкові виноски. Останнім розділом реферату повинні

бути висновки, в яких аспірант узагальнює викладений матеріал і формулює свої думки з приводу опрацьованої проблеми. До реферату має бути доданий список використаних джерел, складений відповідно до існуючих вимог. За структурою реферат складається із короткого вступу, двох або трьох розділів основної частини, висновків та списку використаних джерел. План написання реферату повинен мати внутрішню єдність і логіку, враховувати актуальність проблеми, її наукову розробленість та практичну значимість.

У вступі обґрунтовується актуальність проблеми, що вивчається, її практична значимість; формулюються мета й завдання дослідження, вказуються обсяг і структура реферату. Обсяг вступу не повинен перевищувати однієї сторінки комп'ютерного тексту. Основна частина обсягом до 10 сторінок комп'ютерного тексту, викладеного у двох-трьох розділах, повинна містити виклад основних теоретичних положень, що визначають сутність і зміст предмета досліджуваної теми, з огляду на цілі й завдання реферату; розгляд різних точок зору провідних фахівців з досліджуваних питань на основі аналізу літературних та інших інформаційних джерел; визначення пріоритетних питань, що підлягають першочерговому розв'язанню; аналізуються практичні матеріали, сучасні тенденції розвитку та особливості, притаманні управлінській діяльності на підприємствах (в організаціях) України.

На основі отриманих результатів розглядаються пропозиції, рекомендації, заходи щодо досягнення цілей згідно з темою реферату. При цьому аспірант повинен виявити самостійність та ініціативу. Висновки є завершальним етапом виконаного аспірантом реферату. Вони повинні містити короткі підсумки за результатами дослідження та прикладного аналізу об'єкта дослідження з наведенням позитивних і негативних сторін, а також нереалізованих можливостей; перелік заходів, спрямованих на розв'язання проблеми, підвищення ефективності об'єкта дослідження; отримані якісні та кількісні показники; можливі варіанти реалізації запропонованих у рефераті заходів.

Реферат виконується державною (українською) мовою. Викладення повинно мати науковий характер, чіткий, без орфографічних і синтаксичних помилок, логічно послідовний. Пряме переписування матеріалів з літератури неприпустиме.

Оформлення реферату має відповідати встановленим вимогам (див. Патика Н.І. Стандарти на оформлення магістерських, дипломних, бакалаврських, курсових, контрольних робіт та рефератів. – К.: ПК ДСЗУ, 2008. – 26 с.)

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

Змістовий модуль 1

1. Проаналізувати характерні ознаки ідеальних і неідеальних ринкових структур, зазначивши на їх недоліки та переваги.
2. Характеристики, що визначають структуру ринку.
3. Сутність практичної цінності знань про “досконалу конкуренцію”?
4. Якими позитивними і негативними рисами характеризується конкуренція?
5. Співвідношення понять “ринок”, “конкуренція” та “монополія”. 6. Які приклади природних монополій Ви знаєте?
7. Чим загрожують вільній конкуренції продаж з навантаженням?
8. Прийоми нецінової конкуренції.
9. Ваше уявлення про франчизу.
10. Обґрунтувати необхідність запровадження державного захисту економічної конкуренції.
11. Дати історичну характеристику розвитку процесів державного захисту ринкових відносин.
12. Обґрунтувати конституційно-правову природу державного захисту конкуренції.
13. Дати визначення конкурентного законодавства і зазначити основні чинники механізму його реалізації.
14. Розкрити сутність таких категорій, як “товарний ринок”, “суб’єкт господарювання”, “група суб’єктів господарювання”.

Змістовий модуль 2

1. Охарактеризуйте механізм антимонопольного регулювання через розкриття його структурних елементів.
2. Окреслити предмет і сформулювати завдання інститут антимонопольного регулювання.
3. Виділити елементи системи антимонопольного регулювання.
4. Зазначити на суб’єкти та об’єкти антимонопольного політики.

5. Проаналізувати сферу дії Закону України “Про захист економічної конкуренції”

6. Здійснити класифікацію норм законодавства про захист економічної конкуренції. Висвітлити сутність і значення його оціночних понять.

7. Проаналізувати основні напрями реалізації повноважень антимонопольних органів України.

8. Специфіка правового статусу Антимонопольного комітету України.

9. Проаналізувати і розкрити зміст спостереження як різновиду організаційно-правових заходів антимонопольного регулювання.

10. Виокремити підстави та дати характеристику порядку проведення перевірок щодо дотримання законодавства про захист економічної конкуренції.

11. Дати визначення щодо суб'єктного складу природних монополій.

12. Сформулювати поняття і зазначити кваліфікуючі ознаки порушень законодавства щодо захисту економічної конкуренції.

13. Зазначити критерії класифікації порушень законодавства щодо захисту економічної конкуренції.

14. Зазначити умови застосування ст.13 Закону України “Про захист економічної конкуренції”.

15. Проаналізувати суб'єктний склад правопорушення у вигляді зло вживання монопольним (домінуючим) становищем.

16. Проаналізувати об'єктивний аспект правопорушення у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем.

17. Проаналізувати суб'єктний склад правопорушення у вигляді антиконкурентних узгоджених дій суб'єктів господарювання.

18. За яких умов можливе звільнення від відповідальності за вчинення антиконкурентних узгоджених дій?

19. Зазначити підстави та висвітлити порядок отримання дозволу з боку органів Антимонопольного комітету України за вчинення антиконкурентних узгоджених дій.

20. Проаналізувати підстави застосування відповідальності за анти конкурентні дії органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю. 21. Здійснити розмежування між правопорушеннями у вигляді недобросовісної конкуренції та

обмежувальної практики монопольного характеру.

22. Зазначити на підставі порушення провадження у справах про порушення законодавства щодо захисту економічної конкуренції.

23. Висвітлити процесуальні засади охорони та захисту економічної конкуренції.

24. Порядок розгляду заяви про порушення законодавства щодо захисту економічної конкуренції.

25. Правові наслідки розгляду заяви про порушення законодавства щодо захисту економічної конкуренції.

26. Процесуальні особливості розгляду заяв і справ про надання дозволу на антиконкурентні узгоджені дії та економічну конкуренцію.

27. Розпорядження, які можуть прийматися за результатами розгляду справ про надання дозволу на антиконкурентні узгоджені дії та економічну концентрацію.

28. Терміни притягнення до відповідальності за порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

29. Види рішень у справах про порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

30. Класифікація санкцій за порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

31. Засоби забезпечення виконання рішень антимонопольних органів.

32. Правова характеристика органам і посадовим особам, які безпосередньо здійснюють реалізацію юридичної відповідальності за порушення конкурентного законодавства.

33. Сутність нагляду та контролю за рішенням антимонопольних органів.

7. ФОРМА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ТА ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

Форма підсумкового контролю – залік

6.6.1 Питання для проміжного і підсумкового контролю

6.1.1 Для проміжного контролю

Змістовий модуль 1

1.Сутність конкурентної та антимонопольної політики в широкому та вузькому розумінні.

2.Складові конкурентної політики.

3.Принципи конкурентної політики.

4.Конкурентна стратегія та тактика.

5.Досвід регулювання діяльності монополій і стимулювання економічної конкуренції.

6.Структуралістська та поведінкова концепції конкурентної політики.

7. «Правило розумності» у поведінковій концепції.

8.Американська та європейська системи конкурентної політики у світі.

9.Історія антимонопольного (антитрестовського) законодавства.

10. Антитрестовське законодавство США: закон Шермана, Клейтона та закон про Федеральну торгову комісію.

11.Антимонопольна політика в Західній Європі.

12. Теоретична і законодавча база антимонопольної політики в Європі.

13.Загальноєвропейські заходи конкурентної політики, основні заборони в європейському законодавстві.

14. Перехресний контроль у реалізації конкурентної політики ЄС. Нові підходи до конкурентної політики. Приклади жорстких антимонопольних дій.

15.Конкурентна політика в Україні. Місце України у рейтингу Глобальної конкурентоспроможності.

16.Становлення правових засад конкурентної політики в Україні. 17.Основні закони в сфері конкурентної політики.

18.Основні принципи конкурентної політики України. Принцип заборони. Принцип контролю.

19.Закон України «Про внесення змін до деяких законів України з питань захисту економічної конкуренції». «Індекс

впровадження конкурентної політики» (competition policy implementation).

20. Загальна характеристика антимонопольного законодавства.

21. Співвідношення законодавства про обмеження монополізму і законодавства про недопущення недобросовісної конкуренції.

22. Державна, галузеві та регіональні програми демонополізації економіки і розвитку конкуренції. Основні напрями.

23. Міжнародно-правове регулювання недопущення недобросовісної конкуренції в СНД (Співдружність незалежних держав).

24. Вимоги у країнах ЄЕС (Європейське економічне співтовариство) щодо боротьби з монополізмом і недопущенням недобросовісної конкуренції.

25. Суб'єкти демонополізації, антимонопольного регулювання та застосування антимонопольного законодавства.

26. Правові, економічні та організаційні засади державного регулювання діяльності суб'єктів природних монополій в Україні.

27. Суб'єкти господарювання (підприємці). Юридичні та фізичні особи як суб'єкти антимонопольного регулювання.

28. Об'єкти антимонопольної політики.

29. Визначення монопольного становища.

30. Антиконтурентні узгоджені дії.

31. Дискримінація суб'єктів господарювання органами державної влади, органами місцевого самоврядування та органами адміністративно-господарського управління і контролю.

32. Контурентні дії, що суперечать законам, правилам і звичаям у підприємницькій діяльності.

33. Неправомірне використання ділової репутації підприємця.

34. Досягнення неправомірних переваг шляхом створення перешкод підприємцю у процесі здійснення підприємницької діяльності.

35. Неправомірне збирання, розголошення та використання комерційної таємниці.

Змістовий модуль 2. Антимонопольна діяльність.

36. Державний контроль за дотриманням антимонопольного законодавства.

37. Державні органи до повноважень яких віднесено боротьбу з монополізмом та недобросовісною конкуренцією.

38. Контроль за дотриманням антимонопольних вимог у процесі перетворення державної власності.

39. Підконтрольність і підзвітність Антимонопольного комітету України.
40. Завдання Антимонопольного комітету України.
41. Основні принципи діяльності Антимонопольного комітету України.
42. Система і структура органів Антимонопольного комітету України.
43. Компетенція Антимонопольного комітету України.
44. Гарантії здійснення повноважень Антимонопольного комітету України.
45. Відносини Антимонопольного комітету України з органами державної влади, органами місцевого самоврядування, органами адміністративно-господарського управління та контролю.
46. Обов'язковість виконання вимог державних уповноважених і голів територіальних відділень Антимонопольного комітету України.

7.1.2. ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Сутність конкурентної та антимонопольної політики в широкому та вузькому розумінні.
2. Складові конкурентної політики.
3. Принципи конкурентної політики.
4. Конкурентна стратегія та тактика.
5. Досвід регулювання діяльності монополій і стимулювання економічної конкуренції.
6. Структуралістська та поведінкова концепції конкурентної політики.
7. «Правило розумності» у поведінковій концепції.
8. Американська та європейська системи конкурентної політики у світі.
9. Історія антимонопольного (антитрестовського) законодавства.
10. Антитрестовське законодавство США: закон Шермана, Клейтона та закон про Федеральну торгову комісію.
11. Антимонопольна політика в Західній Європі.
12. Теоретична і законодавча база антимонопольної політики в Європі.
13. Загальноєвропейські заходи конкурентної політики, основні заборони в європейському законодавстві.

14. Перехресний контроль у реалізації конкурентної політики ЄС. Нові підходи до конкурентної політики. Приклади жорстких антимонопольних дій.

15. Конкурентна політика в Україні. Місце України у рейтингу Глобальної конкурентоспроможності.

16. Становлення правових засад конкурентної політики в Україні. 17. Основні закони в сфері конкурентної політики.

18. Основні принципи конкурентної політики України. Принцип заборони. Принцип контролю.

19. Закон України «Про внесення змін до деяких законів України з питань захисту економічної конкуренції». «Індекс впровадження конкурентної політики» (competition policy implementation).

20. Загальна характеристика антимонопольного законодавства. 21. Співвідношення законодавства про обмеження монополізму і законодавства про недопущення недобросовісної конкуренції. 22. Державна, галузеві та регіональні програми демонополізації еконо-міки і розвитку конкуренції. Основні напрями.

23. Міжнародно-правове регулювання недопущення недобросовісної конкуренції в СНД (Співдружність незалежних держав).

24. Вимоги у країнах ЄЕС (Європейське економічне співтовариство) щодо боротьби з монополізмом і недопущенням недобросовісної конкуренції.

25. Суб'єкти демонополізації, антимонопольного регулювання та застосування антимонопольного законодавства.

26. Правові, економічні та організаційні засади державного регулювання діяльності суб'єктів природних монополій в Україні.

27. Суб'єкти господарювання (підприємці). Юридичні та фізичні особи як суб'єкти антимонопольного регулювання.

28. Об'єкти антимонопольної політики.

29. Визначення монопольного становища.

30. Антиконтурентні узгоджені дії.

31. Дискримінація суб'єктів господарювання органами державної влади, органами місцевого самоврядування та органами адміністративно-господарського управління і контролю.

32. Контурентні дії, що суперечать законам, правилам і звичаям у підприємницькій діяльності.

33.Неправомірне використання ділової репутації підприємця.
34.Досягнення неправомірних переваг шляхом створення перешкод підприємцю у процесі здійснення підприємницької діяльності.

35. Неправомірне збирання, розголошення та використання комерційної таємниці.

36. Державний контроль за дотриманням антимонопольного законодавства.

37. Державні органи до повноважень яких віднесено боротьбу з монополізмом та недобросовісною конкуренцією.

38. Контроль за дотриманням антимонопольних вимог у процесі перетворення державної власності.

39. Підконтрольність і підзвітність Антимонопольного комітету України.

40. Завдання Антимонопольного комітету України.

41. Основні принципи діяльності Антимонопольного комітету України.

42. Система і структура органів Антимонопольного комітету України.

43. Компетенція Антимонопольного комітету України.

44. Гарантії здійснення повноважень Антимонопольного комітету України.

45. Відносини Антимонопольного комітету України з органами державної влади, органами місцевого самоврядування, органами адміністративно-господарського управління та контролю. 46. Обов'язковість виконання вимог державних уповноважених і голів територіальних відділень Антимонопольного комітету України.

8. РЕЙТИНГОВА ОЦІНКА З ДИСЦИПЛІНИ ТА СХЕМА ПОТОЧНОГО ТА ЗАКЛЮЧНОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ АСПІРАНТІВ.

Залік виставляється за результатами навчальної роботи аспіранта в семестрі (виконання семестрових індивідуальних завдань та контрольних робіт, виступів на семінарських заняттях, оцінок поточного та рубіжного (модульного) контролю). До уваги беруться стан відвідування здобувачем вищої освіти навчальних занять. При використанні протягом семестру шкали оцінювання ECTS „зараховано" виставляється, якщо аспірант отримав рейтинг з дисципліни не менше 0,6 (60 балів) від максимально можливого значення (рейтингової шкали).

Якщо аспірант не отримав залік за результатами навчальної роботи в семестрі (за рейтингом), залік виставляється за результатами виконання ним підсумкової контрольної роботи або співбесіди на останньому занятті з цієї навчальної дисципліни.

РЕЙТИНГОВА ОЦІНКА ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ НАУКОВОГО СТУПЕНЯ

№ п/п	Види контролю	Мінімальна оцінка	Максимальна оцінка
1	Поточний	36	60
2	Заключний	24	40
Всього		60	100

КРИТЕРІЇ ТА ФОРМИ ОЦІНЮВАННЯ РОБОТИ ЗДОБУВАЧА НАУКОВОГО СТУПЕНЯ

№ Змістового модулю	Форма контролю	Кількість заходів	оцінка		сума	
			m in	m ax	m in	m ax
1	- тестування	3	2	4	6	1
	- відповіді на дискусійні питання	2	1	3	2	2
	- складання словника термінів	1	1	3	1	6
	- реферативне повідомлення	1	2	3	2	3
	- есе	1	3	6	3	6
2	- тестування	2	2	3	6	6
	- відповіді на дискусійні питання	3	1	2	3	7,
	- складання словника термінів	3	2	,5	6	5
	- кейс	3	2	2	6	7,
				,5		5
				3		9
	Разом за модулі				3	6
					6	0
Залік		1			2	4
					4	0
Разом з дисципліни		x	x	x	6	1
					0	00

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 - 100	A	відмінно	зараховано
82 - 89	B	добре	
75 - 81	C		
64 - 74	D	задовільно	
60 - 63	E		
35 - 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Господарський кодекс України від 16.01.2003 №436-IV (зі змінами і доповненнями) // Сайт Верховної Ради України. Розділ «Законодавство України». [Електронний ресурс] Режим доступу: - <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=436-15>

2. Закон України «Про Антимонопольний комітет України» [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3659-12>

3. Закон України «Про захист від недобросовісної конкуренції» [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/236/96>

4. Закон України «Про захист економічної конкуренції» від 11.01.2001 р. № 2210-III. (зі змінами та доповненнями) zakon.rada.gov. [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2210-14>

5. Закон України «Про природні монополії» від 20 квітня 2000 р zakon.rada.gov.

6. Закон України «Про здійснення державних закупівель» (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2014, № 24, ст.883) [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1197-18>

7. Закон України «Про рекламу» (відомості Верховної ради

України (ВВР), 1996, N 39, ст. 181 [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/270/96-%D0%B2%D1%80>

8. Розпорядження Антимонопольного комітету України «Методика визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання Антимонопольного комітету України (2002 р.)» від 5 березня 2002 р. N 49-р [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0317-02>

9. Розпорядження Антимонопольного комітету України «Положення про порядок подання заяв до Антимонопольного комітету України про попереднє отримання дозволу на концентрацію суб'єктів господарювання Положення про концентрацію)» від 19.02.2002 р. N 33-р [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0284-02>

10. Національний класифікатор України. Класифікація видів економічної діяльності ДК 009:2010 Наказ Держспоживстандарту України 11.10.2010 N 457

11. Національний класифікатор України державний класифікатор продукції та послуг ДК 016:2010 наказ Держспоживстандарту України від 11 жовтня 2010 р. N 457

Базова

12. Ігнатюк А.І. Галузеві ринки: теорія, практика, напрями регулювання/ А.І.Ігнатюк. – К.: ННЦ ІАЕ, 2010- 465 с. 29

13. Лагутін В.Д. Конкурентна політика держави в умовах трансформації національної економіки: монографія / А.Г. Герасименко, Л.С. Головка, Л.І. Дідківська та ін. За заг.ред. В.Д. Лагутіна. – К.: КНТЕУ, 2008. – 307 с.

14. Леванова Л.Н. Экономика отраслевых рынков. Учебно-методическое пособие. - Саратов: ООО Издательский центр «Наука», 2009. - с. 183.

15. Уманців Ю.М. Корпоративні структури у глобальному конкурентному просторі / Ю.М. Уманців. – К.: ННЦ ІАЕ, 2012. – 410 с.

16. Филюк Г.М. Конкуренція і монополія в епоху глобалізації: Монографія. / Г.М. Филюк – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І.Франка, 2009. – 404 с.

17. Проект Загальнодержавної програми розвитку конкуренції в Україні на 2014-2024 рр. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=48634

18. Андрощук Г.О. Конкурентне право: захист від недобросовісної конкуренції. Науково-практичне видання. / Андрощук Г.О., Шкляр С.В. – К.: Юстініан, 2012 – 472 с.

19. Борисенко З.М. Конкурентна політика держави: Підручник. / Борисенко З.М. – К.: Університет економіки та права «КРОК», 2013. – 272 с.

20. Конкурентное право России: учебник [Текст] / Д. А. Алешин, И. Ю. Артемьев, Е. Ю. Борзило и др. ; отв. ред. И. Ю. Артемьев, А. Г. Сушкевич; Нац. исслед. ун-т «Высшая школа экономики». — М.: Изд. дом Высшей школы экономики, 2012. — 391 с.

Допоміжна

21. Страна монополий: каков реальный уровень конкуренции на украинских рынках? // Дело.юа. – 2015. – 26 августа. - [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://delo.ua/ukraine/strana-monopolij-kakov-realnyj-urovenkonkurencii-na-ukrainsk-302627/> © delo.ua

22. 10 крупнейших монополий Украины // Состав.юа – 2016. – 21 января. - [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://sostav.ua/publication/10-krupnejshikh-monopolij-ukrainy-69791.html>

23. Андрійчук О. Реформа конкурентного (антимонопольного) права Європейської Унії / Андрійчук О. // Юридичний журнал.- 2005.- №12

24. Борисенко З.М. Розслідування картельних змов в Україні / Борисенко З.М. // Правничий вісник Університету «КРОК» / Вищий навчальний заклад « Університет економіки та права «КРОК». - К., 2009 - Вип. 4.- С. 154 –163.

25. Борисенко З.М. Інституційні основи захисту конкуренції в Росії / Борисенко З.М. //Правничий вісник Університету «КРОК» / Вищий навчальний заклад «Університет економіки та права «КРОК». - К., 2010 - Вип. 5.- Т.1. - С. 4 –13.

26. Борисенко З.М. Санкції за порушення конкурентного законодавства / Борисенко З.М. // Національний Університет «Києво-Могилянська академія» - Наукові записки. - Економічні науки. - 2012. - том 38. - С.108-110.

27. Борисенко З.М. Створення умов інноваційної діяльності в процесі реалізації конкурентної політики держави / Борисенко З.М. // Інноваційні засади та виміри стратегічного розвитку підприємств

України : Колективна монографія/ І.Л.Петрова, З.М. Борисенко, Н.І. Дишлюк та ін.; За наук.ред. Петрової І.Л.- К.: ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», 2012. - 355с. - С. 55-71.

28. Доналд Депамфіліс Слияния, поглощения и другие способы реструктуризации компании/ Доналд Депамфіліс; пер. с англ. - М.: ЗАО «Олимп-Бизнес», 2007. - 960 с.

29. Портер М. Международная конкуренція /Под ред. М.Д. Щетинина – М.: МО, 1993.

30. Портер М. Стратегія конкуренції / М. Портер. – К. : Основи, 1997. – 390 с.

Інформаційні ресурси

1. Верховна Рада України [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2132-12>.

2. Верховна Рада України [Електронний ресурс] — Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3659-12>.

3. Верховна Рада України [Електронний ресурс] — Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/236/96-вр>.

4. Верховна Рада України [Електронний ресурс] — Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1023-12>.

5. Верховна Рада України [Електронний ресурс] — Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3689-12>.

6. Верховна Рада України [Електронний ресурс] — Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/1682-14>.

7. Верховна Рада України [Електронний ресурс] — Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2210-14>.

8. Кабінет Міністрів України [Електронний ресурс] — Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/400-94-п>.

9. Кабінет Міністрів України [Електронний ресурс] — Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/765-94-п>.

10. Кабінет Міністрів України [Електронний ресурс] — Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/428-97-п>.

11. Кабінет Міністрів України [Електронний ресурс] — Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/599-2006-п>.

12. Антимонопольний комітет України [Електронний ресурс] — Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0078-94>.

13. Антимонопольний комітет України [Електронний ресурс] — Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0090-94>.

14. Антимонопольний комітет України [Електронний ресурс] — Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0139-02>.

15. Антимонопольний комітет України [Електронний ресурс] —
Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0284-02>.

16. Антимонопольний комітет України [Електронний ресурс] —
Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0238-02>.

17. Антимонопольний комітет України [Електронний ресурс] —
Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0239-02>.

Робочу програму розробив
канд. екон. наук, доцент
кафедри економіки підприємств

Горобченко О.А.

Додаток до Лекційного матеріалу:

Тема 1. Competitive policy of the State; Antimonopoly policy of the state; Competitive strategy and tactics; economic competition; competition policy implementation.

Тема 2. Monopolism; programs of demonopolisation of economy and competition development; antitrust law.

Тема 3. Subjects of demonopolization; Objects of antitrust policy; Business entities (entrepreneurs).

Тема 4. Monopoly position; Anti-competitive concerted action; Discrimination.

Тема 5. Business reputation of an entrepreneur; Entrepreneurial activity; a trade secret.

Тема 6. State control; Unfair competition; antimonopoly requirements.

Тема 7. Controlling and Accountability of the Antimonopoly Committee of Ukraine; System and structure of bodies of the Antimonopoly Committee of Ukraine; Competence of the Antimonopoly Committee of Ukraine.